

BESLUT ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I SÖDRA FINLANDS VERKSAMHETSOMRÅDE

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Den 16 mars 2020 gav statsrådet den första rekommendationen om att begränsa offentliga sammankomster för att förebygga spridningen av infektioner som orsakas av coronaviruset (covid-19).

Den 17 mars, 8 april, 8 maj, 19 maj, 16 juni, 1 juli och 24 augusti 2020 fattade Regionförvaltningsverket i Södra Finland beslut enligt 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar som begränsar ordnandet av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Regionförvaltningsverket har genom beslutet som fattades den 24 augusti 2020 meddelat att en förutsättning för att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 personer är att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning från 14 maj 2020. Beslutet är i kraft under perioden 1.9–30.9.2020.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av den anledningen har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Beslut

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio)

deltagare som ordnas inomhus eller utomhus i kommunerna i verksamhetsområdet.

Offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) personer kan emellertid ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus under förutsättningen att man för att trygga säkerheten i dem följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning från den 21 september 2020 (bilaga 1).

Beslutet är i kraft under perioden 1.10–31.10.2020.

Motiveringar

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs inom flera kommuners område. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar sjukdomen (covid-19) som coronaviruset orsakar framför allt som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Viruset kan också smitta från ytor där det nyligen har råkat luftvägssekret från en smittad person. I Finland har coronavirusepidemin lugnat sig jämfört med läget i början av året, men risken för att epidemin blossar upp på nytt kvarstår. Viruset cirkulerar fortfarande både i Finland och på många andra ställen i världen. Majoriteten av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta. Det finns ännu inte vaccin som kunde förebygga sjukdomen som det nya coronaviruset orsakar. Genom omfattande testning, isolering av insjuknade, spårning av smittkedjor och karantän för exponerade är det möjligt att i viss mån, men inte tillräckligt, förebygga att sjukdomen sprids.

Besluten om att begränsa sammankomster grundar sig på en epidemiologisk bedömning av hur sjukdomen sprids i situationer där antalet sociala kontakter är stort. Statsrådet har i sitt principbeslut av den 3 september 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27) I planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter.

I Finland har man under de senaste veckorna konstaterat allt fler omfattande inhemska smittkluster och massexponeringar som har lett till fortsatt smittspridning enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin 16.9.2020. Merparten av de nya fallen hör samman med redan tidigare kända smittkedjor som har upptäckts på olika håll i landet. Bland dem finns både omfattande och mindre omfattande smittkedjor. THL konstaterar att smittorna under de senaste veckorna har skett särskilt under fritiden, vid sociala kontakter i samband med studier och fritidsaktiviteter. Massexponeringarna har ofta lett till fortsatt smittspridning.

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att så som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att sjukdomen sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra. Därför är det nödvändigt att vidta åtgärder för att bekämpa smittor i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Då man vid sammankomsterna följer tillräckliga säkerhetsanvisningar kan risken för smitta i väsentlig grad minskas genom att så lite som möjligt ingripa i församlingsfriheten och andra fri- och rättigheter.

I Regionförvaltningsverket i Södra Finlands område varierar det epidemiologiska läget mellan sjukvårdsdistrikten. Läget kan emellertid ändras snabbt också i lugna områden om man inte ser till hälsosäkerheten. Det har skett otaliga massexponeringar i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts område. Omfattande smittkluster har uppstått också i sådana sjukvårdsdistrikts områden där det tidigare fanns få smittor. Smittkällan har kunnat spåras i merparten av smittkedjorna med undantag för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts område där man har lyckats spåra cirka 30–40 procent av fallen. Regionförvaltningsverket känner inte till hur många som har insjuknat i covid-19 utan att vara medveten om det eftersom de inte har symtom och därför eventuellt sprider smitta. Behovet av sjukhusvård med anledning av covid-19 är för tillfället litet i hela Regionförvaltningsverket i Södra Finlands område.

Den 15 september bad Regionförvaltningsverket i Södra Finland om sjukvårdsdistriktens syn på besluten om sammankomstbegränsningar för offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Samtliga sjukvårdsdistrikt svarade före den 17 september 2020.

Södra Karelen

Södra Karelens social- och hälsovårdsdistrikt konstaterade att sjukdomsläget i närliggande kommuner är oroväckande. Många invånare i landskapet Södra Karelen har exponerats för coronaviruset i sällskap med virusbärare som kommit från närliggande kommuner eller då de själva besökte massevenemang i andra landskap. Dessutom visar resultat av avloppsvattenundersökningar att det i Södra Karelen finns virus som inte har upptäckts.

Södra Karelens social- och hälsovårdsdistrikt var av den åsikten att begränsningarna för september fortsättningsvis ska vara i kraft.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin var incidenstalen per 100 000 invånare för sju dagar veckorna 32–36 i Södra Karelens sjukvårdsdistrikt 0, 1.6, 0.8, 0.8 och 0 medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 0, 0.19, 0.07, 0.06 och 0.

Kymmenedalen

Kymmenedalens social- och hälsovårdssamkommun konstaterade att det i Kymmenedalen inte har uppstått omfattande coronakluster eller massexponeringar i samband med offentliga tillställningar. Emellertid kommer antalet stora evenemang som ordnas inomhus, särskilt sportevenemangen, att öka när det blir höst. Därför är det enligt samkommunen skäl att i de kommande storevenemangen ägna särskild uppmärksamhet åt hur publiken tryggt kan ta sig till evenemangen, att hålla säkert avstånd och följa allmänna hygienanvisningar.

Kymmenedalens social- och hälsovårdssamkommun var av den åsikten att begränsningarna för september fortsättningsvis ska vara i kraft.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin var incidenstalen per 100 000 invånare för sju dagar veckorna 32 – 36 i Kymmenedalens sjukvårdsdistrikt 0.6, 0, 1.2, 0.6 och 0 medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 0.1, 0, 0.13, 0.05 och 0.

Egentliga Tavastland

Egentliga Tavastlands sjukvårdsdistrikt konstaterade att det epidemiologiska läget i Egentliga Tavastland har ändrats och tagit en betydligt sämre riktning gällande bland annat massexponeringarna. Därför är det bra att fortsätta begränsa sammankomster med över 50 personer.

Egentliga Tavastlands sjukvårdsdistrikt understödde fortsättningen av septemberbegränsningarna.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin var incidenstalen per 100 000 invånare för sju dagar veckorna 32–36 i Egentliga Tavastlands sjukvårdsdistrikt 0.6, 0.6, 2.3, 0 och 1.8 medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 0.09, 0.07, 0.24, 0 och 0.22.

Päijänne-Tavastland

Det har funnits massexponeringar i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt och målet är att få dem under bättre kontroll under kommande veckor. En större begränsning av antalet deltagare i publiken är emellertid inte det främsta verktyget för att minska antalet smittor.

Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt understödde fortsättningen av septemberbegränsningarna.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin var incidenstalen per 100 000 invånare för sju dagar veckorna 32–36 i Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt 1.0, 1.9, 0.5, 0 och 9.5 medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 0.14, 0.15, 0.04, 0 och 0.9.

Nyland

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt konstaterade att det inte är motiverat att införa striktare begränsningar än idag, utan man bör i dagens läge vägleda evenemangsarrangörerna vid aktiviteter där man har identifierat upprepad risk för exponering. Målet borde vara att upprätthålla ekonomisk aktivitet och skapa så små olägenheter för samhällets funktion som möjligt. Lagen om smittsamma sjukdomar förutsätter i alla åtgärder att smittorna inte kan förhindras på annat sätt.

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt understödde fortsättningen av septemberbegränsningarna.

Enligt Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande lägesrapport för uppföljningen av hybridstrategin var incidenstalen per 100 000 invånare för sju dagar veckorna 32–36 i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt 6.4, 5.1, 6.4, 4.9 och 6.8 medan den procentuella andelen positiva prov av alla testade var 0.60, 0.32, 0.36, 0.25 och 0.38.

Om det epidemiologiska läget trappas upp ska myndigheten för smittsamma sjukdomar enligt social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan reagera genom att öka testkapaciteten och resurserna för smittspårning, lokalt rekommendera distansarbete och användning av munskydd och göra informationskampanjer. Det organ som i kommunen eller samkommunen ansvarar för smittsamma sjukdomar kan besluta om lokala eller regionala restriktioner inom sina områden.

Regionförvaltningsverket kan besluta om restriktioner om de behövs i flera kommuners områden. Med restriktionerna vill vi förhindra att epidemin sprids regionalt eller mer omfattande bland befolkningen och göra det möjligt att återgå till utgångsnivån för epidemin. Vid epidemins spridningsfas kan de här behöriga myndigheternas beslut om mer omfattande eller striktare regionala rekommendationer eller begränsningar behövas. I 9 § i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms om kommunens skyldighet att vidta åtgärder för att utreda och bekämpa epidemier. Om kommunens behörighet att besluta om åtgärder vid omfattande smittrisk föreskrivs i 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar.

Den 17 september 2020 diskuterade regionförvaltningsverken med THL om det epidemiologiska läget som är bakgrunden till beslutet om att begränsa sammankomster och beslutet om sammankomstbegränsningar. THL tog upp den betydande rollen som kommunernas eller samkommunernas begränsande åtgärder har i samband med en lokal eller regional upptrappning av epidemin. THL ansåg att man utöver dessa åtgärder ska vidta allmänna försiktighetsåtgärder.

Smittläget i Finland varierar och läget i de olika regionerna varierar också tidsmässigt. Smittkluster och massexponeringar har hittills förekommit i epidemiologiskt olika områden. Folk förflyttar sig ofta mellan olika områden och ofta kommer man i synnerhet till större evenemang från runt om i landet. Därför är det trots det lugna epidemiologiska läget i vissa delar av Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde inte för tillfället möjligt att frångå säkerhetsanvisningarna.

För offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 (femtio) personer inomhus och i avgränsade områden utomhus anser vi det nödvändigt att trygga säkerheten genom att begränsa antalet kunder, hålla säkert avstånd och följa hygienanvisningarna. Om det epidemiologiska läget förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomsterna.

På basis av ovan är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids i Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58 och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

1 § i statsrådets förordning (69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får beslutet överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Mikko Valkonen tfn 029 501 6000(växeln).

överdirektör Merja Ekqvist

regionförvaltningsöverläkare Mikko Valkonen

BILAGOR

Bilaga 1, Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisning om förhindrande av coronavirussmitta i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt vid användningen av offentliga rum 21.9.2020

Bilaga 2, Kommunerna inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende hos Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med den 22 oktober 2020. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommuner och samkommuner inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde

Sjukvårdsdistrikten i Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde, som ombes informera kommunernas läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar om beslutet

Polisinrättningarna i Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde

Räddningsverken i Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriets

Avgiftsfritt